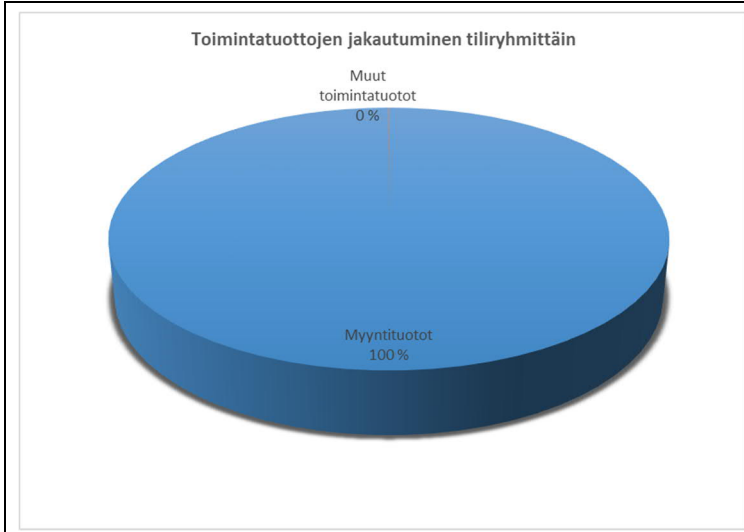

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020–2024

Vastuuhenkilö: liikelaitoksen johtaja Jukka Sahlakari

Vesihuoltoliikelaitos (myöhemmin liikelaitos) sisältää kolme palvelu- yksikköä, vesilaitoksen, viemärlaitoksen ja huleveden. Liikelaitoksen tuloslaskelmaosa eritellään palveluyksikkökohtaisiin käyttötalouksiin. Toiminnalliset suunnitelmat ja tavoitteet laaditaan liikelaitostasolle ja ne sisältävät kaikki palveluyksiköt. Palveluyksikkötasolla seurataan talouden tunnuslukuja, joiden perusteella esim. määritellään taksoja.

Toiminnan kuvaus

Liikelaitos tuottaa toiminta-alueellaan yhdyskunnan ja sen kehittymisen edellyttämät vesihuoltopalvelut hyvätasoisina ja vesihuoltolain mukaisesti liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Kuluttajille liikelaitos toimittaa keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaavan määrän laatuvaatimukset täyttävää vettä, joka hankitaan sopimuksen mukaisesti Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymältä (myöhemmin KUVESI). Jätevedet liikelaitos viemäriä ja johtaa Keski-Uudenmaan vesiensuojeluliikelaitos-kuntayhtymän (myöhemmin KUVES) verkostoon. Erillisviemäroidyllä toiminta-alueilla liikelaitos johtaa hulevedet (sadevedet ja perustusten kuivatusvedet) hallitusti vesistöihin.

Vesihuolto on Suomessa yleensä ottaen vakaata toimintaa, niin myös Tuusulassa. Toimintaympäristössä ei juurikaan tapahdu muutoksia. Vakautta ja toimintavarmuutta pidetään yllä mm. yhteistyön avulla naapurilaitosten kanssa.

Liikelaitoksen painopisteet ovat vesihuoltoverkoston suunnitteluttaminen, rakennuttaminen, verkoston hallinta ja kunnossapito sekä suunnitelmallinen saneeraustoiminta. Liikelaitoksella on yli 8300 kulutuspaikkaa (noin 36 000 asukasta), joille laitos toimittaa vesihuoltopalvelut, mm. antaa neuvontaa, tekee tonttihoitojen liitostyöt, hoitaa laskutuksen ja sopimusasiat.

Palvelusuunnitelma 2020–2024

Laskutettava vesimäärä on pysynyt lähes samana vuodesta 2011 lähtien johtuen mm. vähäisestä asukasmäärän kasvusta, asiakkaiden kulutustottumuksien muutoksesta ja vesikalusteiden kehittämisestä (vähävetisiä). Vaikka nyt rakennetaan paljon, tulevat asukkaat muutaman vuoden viiveellä.

Laskutettava jätevesimäärä on pysynyt lähes samana vuodesta 2013 lähtien johtuen samoista syistä kuin talousveden puolella. Syntyvään jätevesimäärään vaikuttaa suuresti myös vuosittainen sademäärä (lisääntyvä vuoto- vesimäärä viemäreihin).

Vesi- ja jätevesimäärien arvioidaan pysyvän lähes saman suuruisina vielä muutaman vuoden. Selkeämpi kulutuksen kasvu tapahtuu vasta uusien alueiden (mm. Jokelan Peltokaaren ja Rykmentinpuiston) asuttamisen myötä.

Veden ja jäteveden käyttömaksuihin ja liittymismaksuihin ei ole suunniteltu muutosta vielä vuodelle 2020, mutta perusmaksuja tarkistetaan vuoden 2020 aikana syynä mm. vesimittarityyppien muuttuminen. KUVESI nostaa

tukkuveden hintaa 1 s/m³ ja KUVES nostaa vuosimaksua 1,3 s/m³. Näiden korotuksen vaikutus on noin 80 000 €/v. Mikäli huleveden järjestämisen vastuurajat muuttuvat niin tämä tulee mahdollisesti vaikuttamaan huleveden ja jäteveden maksuihin.

Saneerausvelan kasvaessa liikelaitos panostaa saneeraustoiminnan suunnittelu- ja toteutusprosessien kehittämiseen, toteuttamiseen ja valvontaan mm. uudella henkilöresurssilla. Kehitystoimintaan sisältyy myös kunnan sisäisen yhteistyön ja toteutuksen kehittäminen saneerauskohteissa, joissa saneerataan samalla katurakenne ja vesihuolto. Tämä kehitystyö odottaa rahoituksen järjestymistä tienperusparantamiseen.

Tavoitteet

Liikelaitoksen vuoden 2020 vuositavoitteet perustuvat Pormestariohjelman, kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Tavoitteet koskevat kaikkia palveluyksiköitä.

Liikelaitoksen vuoden 2020 perustavoitteet keskittyvät jätevesiviemäriin päätyvien vuotovesien vähentämiseen sekä vedenjakelun ja veden laadun varmistamiseen.

- Saneeraustoiminnan uudelleen organisointi uuden henkilöresurssin myötä (tämä siirtyy vuodelta 2019 koska emme ole onnistuneet täyttämään uutta vakanssia).
 - Mittari: uusi saneerauksen toteuttamisen toimintamalli on kehitetty ja toiminnassa
- Vesihuoltolaitoksen asiakastietojärjestelmien kartoitus, vertailu ja mahdollinen uusiminen
 - Mittari: kartoitus ja vertailu tehty ja jatkosuunnitelma laadittu

Riskiarvio

Jatkuva verkoston, vesilaitteiden ja jätevedenpumppaamoiden kunnossapidon ja hoidon tasonlasku kustannussäästöjen/henkilöresurssipulan vuoksi johtaa omaisuuden perustilan heikkenemiseen ja korjausvelan kasvamiseen. Tasonlaskun myötä vaurioitumisherkkyys kasvaa aiheuttaen riskin vesihuollon toimintavarmuudelle.

Vesihuoltotoiminta on sääriippuvainen. Rankkasateet aiheuttavat riskin jätevesiverkoston ja hulevesiverkoston sekä pumppaamoiden tukkeutumiselle ja tulvimisille. Sateisen ja kuivan vuoden ero pelkästään jäteveden johtamisen ja puhdistamisen kuluissa on noin 15 % eli 130 000 €. Lisäksi tukkeutumisesta ja putkirikot aiheuttavat pääsääntöisesti omaisuusvahinkoja kolmansille osapuolille ja korjauskustannuksia liikelaitokselle.

Kustannukset ovat vuosittain 100 000–200 000 €.

Riskejä syntyy myös suppeasta organisaatiosta. Esimerkiksi hallinnon ja työjohdon yksittäisten työtehtävien ja osaaminen ovat vain yhden työntekijän takana.

Riskien hallintaa hoidetaan mm. sähköisillä MISO-työpäiväkirjalla ja Bildie-työmaapöytäkirjoilla sekä yhteistyöllä naapurivesilaitosten kanssa mukaan lukien yhteiset erityistilanteiden harjoitukset ja materiaalien lainaukset. Liikelaitoksella on 100 KVA:n siirrettävä varavoimakone jätevesipumppaamoiden sähkökatkosten hallinnan varalle. Hankinta tehtiin aikoinaan yhteistyössä naapurilaitosten kanssa.

Valtakunnallisella tasolla vesihuoltoon valmistui räätälöity riskienarviointisovellus, joka otettiin käyttöön Tuusulassa vuoden 2017 aikana. Sovelluksessa ylläpidetään toimenpideohjelmaa, joka tarkastetaan vuosittain valvontaviranomaisen tarkastuksessa.

Henkilöstösuunnitelma 2020

Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käyttää lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä naapurivesihuoltolaitosten tai kunnan kanssa yhteistyössä organisoituja koulutustapahtumia.

Liikelaitos jatkaa vesihuollon hankeinsinöörin hakua ja mahdollisesti muuttaa viran työsuhteeksi.

Laskennallisen eläkeiän 63 vuotta on jo saavuttanut 2 työntekijä vuoden 2019 loppuun mennessä.

Investointisuunnitelma 2020–2024

Vesihuollon uusinvestoinnit liikelaitos toteuttaa yhdessä KETEK:n kanssa kunnallistekniikan rakentamishojelman mukaisesti. Kohteet tarkentuvat 2020 rakennusohjelman laatimisen jälkeen. Liikelaitos on mukana suunnittelemassa omalta osaltaan Tuusulan rakentamishankkeita. Liikelaitos varautuu omalta osaltaan jatkamaan poikkeuksellisen isojen kohteiden (Rykmentinpuisto ja Lahelanpelto II) rakennuttamista.

Vesijohtoverkon sekä jätevesiverkoston ja -pumppaamoiden saneerausta liikelaitos jatkaa 5-vuotis saneeraussuunnitelman mukaisesti. Saneeraukseen liikelaitos on budjetoinut vuosittain 600 000–800 000 euroa (lähivuosina tarve nousee 1–2 miljoonaan euroon).

Haja-asutusalueen vesihuoltoa liikelaitos rakennuttaa vesihuollon kehittämissuunnitelman (2015) mukaisesti. Vuoden 2017 ja 2018 aikana saimme viimeiset isommat haja-asutusalueet rakennettua. Tulevat mahdolliset alueet ovat pienempiä ja niihin käytetään 75 %-liittymishalukkuussääntöä. Näiden alueiden rakentamispäätöksessä ja -tavassa on otettu ja tullaan ottamaan huomioon uusi vesihuoltolaki sekä haja-asutuksen jätevesiasetus. Lakimuutokset vaikuttavat haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston rakentamisen kannattavuuteen ja rakentamispäätöksiin.

Eläkeikä täyttyy vuosina 2018–2026

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Yhteensä
1	1	0	0	0	0	1	1	4

Investoinnit

Vesihuoltoliikelaitos	suunnitelmavuodet 1000€						
	TP 2018	TAE 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Menojen erittely alueittain							
U, ETELÄ-TUUSULA	-3636	-2 400	-1 060 000	-2 600	-1 800	-1 200	-1 300
U, JOKELA	-1156	-600	-1 000 000	-500	-200	-300	-630
U, KELLOKOSKI	-183	-1100	-240 000	-400	-100	-70	-70
U, K, MUUT KOHTEET	-1 099	-4 100	-1 250 000	-1 700	-1 700	-1 230	-1 200
MENOT	-6 074	-5 964	-2 650 000	-5 200	-3 800	-2 800	-3 200
TULOT							
Rahoitusosuudet Ely-keskus	32						
Littymismaksut	665	800	800 000	800	800	800	800
Nettomeno	-5 377	-5 164	-1 850 000	-4 400	-3 000	-2 000	-2 400

Investointikohteen edessä maininta onko kyseessä K= Korvausinvestointi vai U= uusi investointi.

Selite	TP 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS 2022	TS 2023	TS2024
TUNNUSLUVUT							
laskutettu vesi m ³	1 892 565	1 950 000	1 969 500	1 989 195	2 009 087	2 029 178	2 049 470
€/m ³	1,35						
käyttömaksu	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
vesijohtoverkoston pituus km	364	392	396	400	404	408	412
mittaamaton vesi %	14 %	15	15	14	14	13	14
laskutettu jätevesi m ³	1 937 308	1 900 000	1 940 000	1 945 000	1 964 450	1 984 095	2 003 935
€/m ³	1,45						
käyttömaksu	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
jätevesiverkoston pituus km	372	388	392	396	400	404	408
sadevesiverkoston pituus	150	146	146	146	146	146	146
vuotovesi %	30 %	43	40	39	38	37	37
Saneeraus							
vesijohto m		500	500	500	500	500	500
jätevesiviemäri m		3000	3000	3000	3000	3000	3000
jätevesipumppaamo-/kaivo kpl	0/0	2/50	2/50	2/50	3/50	2/50	2/50
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 201	6 991	7 166	7 223	7 280	7 338	7 397
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 628	-4 091	-4 152	-4 235	-4 299	-4 342	-4 386
Valmistus omaan käyttöön	30	54	54	54	54	54	54
TOIMINTAKATE, S*	3 603	2 954	3 068	3 042	3 035	3 050	3 065
Henkilöstömäärä:	16	17	17	17	17	17	17
Määrärahan muutos %	-8,1 %	3,60 %	1,49 %	2,00 %	1,51 %	1,00 %	1,01 %
Määrärahan muutos euroina	321	-142	-61	-83	-64	-43	-44

S* = sitova tavoite

Käyttösuunnitelma tulosalue 2020

Valitut tositesarjat: 10000

Tilin nimi	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % alk. TA 2019 / TA 2020
TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	7 201 158	6 990 500	7 190 500	7 166 000	-0,34%
Myyntituotot	7 170 674	6 958 000	7 158 000	7 163 000	
Maksutuotot	20 964	30 000	30 000		-100,00%
Muut toimintatuotot	9 521	2 500	2 500	3 000	20,00%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	29 539	54 000	54 000	54 000	0,00%
TOIMINTAKULUT	-3 628 171	-4 090 534	-3 990 534	-4 151 692	4,04%
Henkilöstökulut	-902 007	-985 129	-985 129	-1 081 707	9,80%
Palvelujen ostot	-1 361 767	-1 752 683	-1 652 683	-1 740 676	5,32%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 230 375	-1 201 500	-1 201 500	-1 190 000	-0,96%
Muut toimintakulut	-134 023	-151 222	-151 222	-139 309	-7,88%
TOIMINTAKATE	3 602 526	2 953 966	3 253 966	3 068 308	-5,71%

Käyttösuunnitelmat tulosityksiköt 2020

Valitut tositesarjat: 10000

Tilin nimi	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % alk. TA 2019 / TA 2020
Vesilaitos					
TOIMINTATUOTOT	3 392 480	3 237 500	3 337 500	3 308 000	-0,88%
Myyntituotot	3 361 995	3 205 000	3 305 000	3 305 000	
Maksutuotot	20 964	30 000	30 000		-100,00%
Muut toimintatuotot	9 521	2 500	2 500	3 000	20,00%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	29 539	54 000	54 000	54 000	0,00%
TOIMINTAKULUT	-1 986 655	-2 028 598	-2 008 598	-2 067 699	2,94%
Henkilöstökulut	-529 415	-532 870	-532 870	-569 646	6,90%
Palvelujen ostot	-359 563	-363 191	-343 191	-370 338	7,91%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 003 957	-1 027 400	-1 027 400	-1 035 500	0,79%
Muut toimintakulut	-93 720	-105 137	-105 137	-92 215	-12,29%
TOIMINTAKATE	1 435 364	1 262 902	1 382 902	1 294 301	-6,41%
Viemärlaitos					
TOIMINTATUOTOT	3 804 646	3 750 000	3 850 000	3 855 000	0,13%
Myyntituotot	3 804 646	3 750 000	3 850 000	3 855 000	
TOIMINTAKULUT	-1 594 757	-2 040 936	-1 970 936	-2 062 993	4,67%
Henkilöstökulut	-372 591	-452 259	-452 259	-512 061	13,22%
Palvelujen ostot	-997 434	-1 369 492	-1 299 492	-1 350 338	3,91%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 429	-173 100	-173 100	-153 500	-11,32%
Muut toimintakulut	-40 303	-46 085	-46 085	-47 094	2,19%
TOIMINTAKATE	2 209 889	1 709 064	1 879 064	1 792 007	-4,63%
Hulevesi					
TOIMINTATUOTOT	4 032	3 000	3 000	3 000	0,00%
Myyntituotot	4 032	3 000	3 000	3 000	
TOIMINTAKULUT	-46 759	-21 000	-11 000	-21 000	90,91%
Palvelujen ostot	-4 770	-20 000	-10 000	-20 000	100,00%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 989	-1 000	-1 000	-1 000	0,00%
TOIMINTAKATE	-42 727	-18 000	-8 000	-18 000	125,00%